

**MAHNALAN YMPÄRISTÖKOULU;
Mahnalan koulutalo ja Heinijärven koulutalo**

LUKUVUOSISUUNNITELMA 2026-2027

perusopetuksen luokille 1–6

Allekirjoi- tukset	Rehtorin allekirjoitus:
	Sivistyslautakunnan hyväksyminen _____.____.2026 § ____ _____ Sivistyslautakunnan puheenjohtaja
	_____ Kimmo Levänen Sivistysjohtaja

Sisällys

1. Opetuksen ja työaikojen suunnittelu
2. Lukuvuoden 2026–2027 arviointikohteet ja -tavoitteet
 - 2.1. Sivistyslautakunnan asettamat yleiset arviointikohteet
 - 2.2. Koulutalokohtaiset arviointikohteet
 - 2.3. Kehittämiskeskustelujen organisointi arvioinnin välineenä
3. Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri
 - 3.1. Koulun arvot ja toimintakulttuuri
 - 3.2. Lukuvuoden painopistealueet ja opetuksen painottaminen
 - 3.3. Monialaiset oppimiskokonaisuudet
 - 3.4. Opetuksen eheyttäminen, teemapäivät, tapahtumat ja oppiainejakoisuudesta poikkeaminen
 - 3.5. Yhdysluokkaopetus
 - 3.6. Tavoitekokonaisuuksittain eteneminen
 - 3.7. Valmistava opetus
 - 3.8. Valinnaisaineiden opetus
 - 3.9. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus
 - 3.10. Oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvät asiat ja niiden organisointi
 - 3.10.1 Ryhmäkohtaisen tuen järjestäminen
 - 3.11. Opiskeluhoito
 - 3.12. Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen
 - 3.13. Koulun ulkopuolella tapahtuva opetus ja kasvatus
 - 3.14. Oppilaiden, huoltajien ja muiden sidosryhmien osallistaminen lukuvuoden työskentelyyn
 - 3.15. Sitouttava kouluyhteistyö
 - 3.15.1 Poissaolojen seuranta
4. Turvallisuuteen liittyvät säännöt, suunnitelmat ja ohjeistukset
 - 4.1. Järjestyssäännöt (OPH 1/012/2016)
 - 4.2. Valvontavastuun organisointi
 - 4.3. Pelastus- ja turvallisuussuunnitelma
 - 4.4. Kriisisuunnitelma
 - 4.5. Oppilaiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
 - 4.6. Opiskeluhoitosuunnitelma
 - 4.7. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
 - 4.8. Liikennekasvatussuunnitelma
 - 4.9. Suunnitelma tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulussa
 - 4.10. Kasvatuskeskustelut ja muiden kurinpidollisten keinojen käyttö

- 4.11. Leirikoulu-, retki- ja vierailuohjeistus
- 4.12. Muuhun koulun ulkopuoliseen toimintaan tarkoitettu ohjeistus
- 4.13. Muut suunnitelmat

5. Henkilökunta 2026–2027

- 5.1. Opetushenkilöstö
- 5.2. Hallinto
- 5.3. Muu kasvatushenkilöstö

6. Erityisen työajan käyttö

- 6.1. YS-työajan käyttö ja dokumentointi
- 6.2. Veso-päivien käyttö

7. Liitteet

Liite 1	Mahnalan Ympäristökoulu Mahnalan koulutalon ja Heinijärven koulutalon järjestyssäännöt lukuvuodelle 2026–2027
Liite 2	Turvallisuuskansioiden sisällysluettelot
Liite 3	Koulukoiraikäytännöt

1. Opetuksen ja työaikojen suunnittelu

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1998/19980852>

Perusopetusasetus 852/1998 § 9:

Opetuksen järjestäjän tulee laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, josta määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta sekä työajoista, koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Opetuksen järjestäjän tulee ennalta ilmoittaa oppilaille ja näiden huoltajille keskeisistä 1 momentissa tarkoitetuista asioista.

Työ- ja loma-ajat

Koulujen työ- ja loma-ajat:

- Syyslukukausi **6.8.–18.12.2026**
Syysloma 12.–16.10.2026 (viikko 42)
Joululoma 19.12.2026–10.1.2027
- Kevätlukukausi **11.1.–5.6.2027**
Talviloma 1.–5.3.2027 (viikko 9)
Pääsiäisloma 25.–29.3.2027 (kiirastorstai on vapaapäivä)
Helatorstai 6.5.2027

2. Lukuvuoden 2026–2027 arviointikohteet ja -tavoitteet

2.1. Sivistyslautakunnan asettamat yleiset arviointikohteet

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131296>

Perusopetus

- Tuen uudistuksen käytänteiden vakiintuminen
- Alakoulujen 6. luokkien koneistamisen ja mobiililaitteiden käytön seuranta
- Perusopetuksen kiusaamis- ja väkivaltatilanteet sekä jaettujen jälki-istuntojen määrä ja kurinpidollisten toimenpiteiden käyttö

2.2. Koulutalo kohtaiset arviointikohteet

Yhteinen Mahnalan ja Heinijärven koulutaloille:

- Toimintakulttuurissa
positiivisen pedagogiikan ja kestävän kasvatuksen huomioiminen

Mahnalan koulutalo:

- Kuvallisten järjestyssääntöjen käyttöönoton toteutuminen

Heinijärven koulutalo:

- Kyläkouluna toimiminen ja yhteisöllisyys ympärillä olevaan yhteisöön kasvatuksen ja opetuksen näkökulmasta

2.3. Kehittämiskeskustelujen organisointi arvioinnin välineenä

Kuukausi	Tapa (yksilö- tai ryhmäkeskustelu)
Marras-joulukuu (pääasiassa määräaikaisten) Tammi-helmikuu (vakituinen henkilöstö)	Tiimiryhmäkeskustelu henkilökunnan toiveesta, tarvittaessa yksilökeskustelu Kirjaaminen käydyksi Teamsiin

3. Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

3.1. Koulun arvot ja toimintakulttuuri

Mahnalalan Ympäristökoulu; Mahnalalan koulutalo ja Heinijärven koulutalo, on perusopetuksen alakoulu (luokat 1–6). Molemmissa koulutaloissa lähiympäristön hyödyntäminen, toiminnallisuus sekä kestävän kasvatuksen ja hyvien tapojen arvostaminen tulevat esiin koulutalojen jokapäiväisessä toiminnassa.

Osana Mahnalalan koulutalon toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä on toteutettu ja kehitetty omaleimaista pedagogiikkaa jo 1990-luvun alusta alkaen. Ympäristökoulussa eletään kestävää arkea ja opitaan kestävää elämäntapaa edistävän kasvatuksen kautta, ympäristökasvatuksen menetelmin.

Heinijärven koulutalolle on ominaista viihtyisä ja turvallinen kyläkoulun yhteisöllisyys maaseutumaisessa ympäristössä. Yhdessä tekeminen ja toisista välittäminen korostuvat koulun toimintakulttuurissa, myös kirjallisuus, kirjoittaminen ja kädentaidot ovat arvossaan.

3.2. Lukuvuoden painopistealueet ja opetuksen painottaminen

Perusopetuksen ydintehtävän, oppimiseen ohjaamisen ja sen kautta perusasioiden opettamisen ja oppimisen tavoite on Ympäristökoulun koulutalojen päätehtävä. Korostetusti kirjallisuus, kirjoittaminen ja kädentaidot ovat arvossaan. Kestävää elämäntapaa edistävä kasvatusta ympäristökasvatuksen menetelmin sisältyy painopistealueisiin.

Lukuvuonna 2026–2027 painottuu ns. akateemisen koulutyön rinnalla vahva kasvatuksellinen ote. Viime lukuvuoden aikana järjestyssäännöt (liite 1) on prosessityönä tuotu lähemmäksi oppilaan ilmaisua ymmärtämisen vahvistamiseksi. Myös kasvatukselliset seuraamukset on lisätty oppilaille näkyviin. Koulutaloilla on työn alla myös ns. Välkkävihko, Mahnalassa päivityksessä ja Heinijärvellä koulutalon käyttöön muokattavana.

Hämeenkyrön perusopetuksessa on yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa valittu yhteiseksi painopistealueeksi pitkällä tähtäimellä *positiivinen pedagogiikka*. Teemaa edetään tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti askel askeleelta, kuukausi kuukaudelta. Tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen myös tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitoja vahvistamalla. Tavoitteeseen pääsemiseksi käytössä on Huomaa hyvä! -materiaali. Jokaiselle kuukaudelle valitaan vahvuus. Esimerkiksi syyskuun vahvuus on *Sosiaalinen älykkyys*.

Kestävän kasvatuksen kokonaisuutta tänä lukuvuonna vahvistaa yhteistyö mehiläistarhaajan kanssa ja opetusniittyprojekti. Hunajakulma Oy:n Miro Kulmala on tuonut Mahnalan koulutalon välittömään läheisyyteen kymmenen mehiläispesää. Hän järjestää yhteistyössä opettajien kanssa myös 10 oppitunnin sarjan mehiläisistä. Suomen mehiläishoitajain liitto (SML) tukee toimintaa mm. hankkimalla oppilaille sopivia mehiläispukuja ja mahdollistamalla mehiläiskerhotoimintaa. Hunajakulma Oy tekee lähituottajayhteistyötä myös Heinijärven koulutalon kanssa.

Opetus/kouluniitty on koulun tontille tai läheisyyteen perustettu niitty, jonka perustamisessa ja hoidossa oppilaat ja opettajat ovat mukana. Opetusniittyä käytetään monipuolisesti eri oppiaineiden opetuksessa. Perustaminen tehdään yhteistyössä elinympäristöpalveluiden kanssa. Mahnalan koulutalon opetusniitty on osa Metsä Groupin rahoittamaa monimuotoisuushanketta.

3.3. Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Hämeenkyrön paikallisen opetussuunnitelman mukaan *oppilaiden opintoihin sisältyy vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus lukuvuodessa. Monialaiset oppimiskokonaisuudet suunnitellaan lukuvuosittain, kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan, toteutetaan lukuvuoden aikana ja arvioidaan osana lukuvuosisuunnitelman toteutumisen arviointia. Oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin osallistetaan oppilaita. Suunnittelussa rohkaistaan eri-ikäisiä oppilaita toimimaan yhdessä, kuten esimerkiksi luokkatasoyhteistyönä tai kummitoimintana.*

Lukuvuonna 2026–2027 Mahnalan koulutalolla aloitetaan uusi monialainen oppimiskokonaisuus, joka tulee jatkumaan myös seuraavana lukuvuonna. *Yhteinen maapallo* –teema ohjaa tutustumaan maapallon monimuotoisuuteen sekä hahmottamaan omaa osaamme globaaleissa vaikutusten ketjuissa. Tärkeimpänä tavoitteena on oppia, kuinka voimme yhdessä toimia yhteisen maapallon hyvinvoinnin eteen. *Yhteinen maapallo* -teemaa toteutetaan myös Vihreä lippu -projektissa.

Heinijärven koulutalo painottaa monialaisessa oppimiskokonaisuudessa *lähiympäristöä*. Siihen tutustuminen ja siitä välittäminen sekä henkilökohtaisen luonto- ja ympäristösuhteen kehittyminen vahvistavat oppilaiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä sekä oman kotiseudun arvostusta. Heinijärven kyläyhdistyksen OSBU-hanke tuo konkreettisen mahdollisuuden lähiympäristön toimijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Koulutalojen edellä mainittuja teemoja käsitellään kokonaisuuksina, joihin integroidaan lähes kaikki oppiaineet: kuvataide, käsityö, liikunta, musiikki, äidinkieli, englanti, ruotsi, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, ympäristöoppi, uskonto/elämäkatsomustieto sekä tv-t ja laaja-

alaiset tavoitteet. Nämä oppimiskokonaisuudet integroituvat myös kestävää elämäntapaa edistävään kasvatukseen molempien koulutalojen toimintakulttuurissa.

Seuraavassa kuvassa on Hämeenkyrön koko perusopetuksen Kestävyys-vuosikello *Kestävyyskasvatuksen käsikirjasta*. Vuosikello tukee monialaisia oppimiskokonaisuuksia ja lisää kestävyysajattelua koulujen toimintakulttuureihin.

3.4. Opetuksen eheyttäminen, teemapäivät, tapahtumat ja oppiainejakoisuudesta poikkeaminen

Juhlat, tapahtumat yms.

Juhlat, konsertit, kulttuuri- ym. tapahtumat	Ajankohta	Muuta
Osallistuminen kulttuuripalvelujen järjestämiin konsertteihin, teatteriin ym. tapahtumiin.	Lukuvuosi 2026–2027	Koulutalojen kulttuurivastaavat: Annukka Alppi, Minna Pyykkönen ja Teija Páldan
Kul på svenska -esitys, Lasten Estradi	2.10.2026, Mahnalan koulutalo	Molemmat koulutalot 1-6 luokat
Bioman -esitys, Pirkanmaan jätehuolto	10.11.2026, Heinijärvi	Teija Páldan
Discot (5. ja 6. luokat)	2–4 kertaa lukuvuoden 2026–2027 aikana	Huoltajat ja luokanopettajat yhdessä
Kirjavinkkaukset, kirjailijavierailut	Lukuvuosi 2026–2027	Piki-kirjastot, vapaa-ajanpalvelut: Kulttuuri
Joululounas	vk 51/2026	Ruokapalvelut
Joulujuhla, Mahnalan koulutalo Joululaulajaiset, Heinijärven koulutalo	vk 51/2026	Vastuussa luokat 2, 4 ja 6 (Mahnala) Koulutalojen esitystekniikka- ja juhlavastaavana Taija Raitala ja Jani Joensuu, Teija Páldan
Kodin ja koulun yhteinen päivä/avoimet ovet	Kevätlukukausi 2027	Oppilaiden läheisille ja tutuille, yhteistyössä Vanhempainyhdistys Mahla ry
Yökoulu (pääasiassa 5. ja 6. lk.)	1 x lukuvuodessa/vuosiluokka	Luokanopettajat
Yrityskyläpäivä Tampereella	Heinijärvi 16.2.2027 Mahnala 17.2.2027	Ilkka Järvinen Taija Raitala, Pirkka Paloviita
Kevätjuhla/kevätlaulajaiset	vk22/2027	Vastuussa 1, 3 ja 6 (Mahnala) Luokkien 1 ja 6 huomioiminen erikseen, myös Vihreä lippu -raati/oppilaskunta huomioidaan

Teemapäivät/viikot

Teemapäivä/viikko	Ajankohta	Muuta
Lähirokapäivä	14.9.2026	Luokanopettajat ja ympäristökasvatusvastaavat Annukka Alppi, Johanna Wallenius, Laura Virtanen ja Ilkka Järvinen sekä oppilaskunnan vetäjät Erika Nykänen ja Kimi Väärälä sekä Ilkka Järvinen
Liikenneturvallisuusviikko	vk 37/2026	
Kansainvälinen lukutaitopäivä	8.9.2026	
Tapakasvatusviikko	vk 38/2026	
Eläinten viikko	vk 41/2026	
Suomalaisen kirjallisuuden päivä	9.10. (10.10.) 2026	
Ehkäisevän päihdetyön viikko	vk 45/2026	

Lapsen oikeuksien viikko	vk 47/2026, ota lapsi mukaan töihin	
Nuukuusviikko	16/2027	
Lasten lintuviikko	21/2027	

Seuraava kuva on Hämeenkyrön koko perusopetuksen teemapäiväkalenterista *Kestävyykskasvatuksen käsikirjasta*. Edellisen taulukon lisäksi kyseisiä teemapäiviä nostetaan esiin lukuvuoden painopisteiden mukaan.

Merkkipäivien vuosiluokkaistaminen

1. LUOKKA

- 16.10. maailman ruokapäivä
jätteen vähentämisen viikko
(marraskuu)
lukuviikko (huhtikuu)
Suomen lasten metsäretkipäivä
(toukokuu)

2. LUOKKA

- 21.9. rautan päivä
energiänsäästöviikko (lokakuu)
6.11. ruotsalaisuuden päivä
piihabongaus (tammikuu)
6.2. saamelaiden kansallispäivä
28.2. Kalevalan päivä
8.4. romanien kansallispäivä
Suomen lasten metsäretkipäivä
(toukokuu)

3. LUOKKA

- 4.10. eläinten päivä
itä osta mitään -päivä
(marraskuu)
3.3. maailman luontopäivä
12.5. J.V. Snellmanin päivä
ulkoluokkapäivä (toukokuu)

Koko koulun yhteiset / oppilaskunta

- hävikkiviikko (syyskuu)
kekriviikko (lokakuu)
ulkoluokkapäivä (marraskuu)
6.12. itsenäisyyspäivä
uutisten viikko (tammi-helmikuu)
mediataitoviikko (helmikuu)
2.2. Vihreän lipun päivä
14.2. ystävänpäivä
laskiainen
20.3. onnellisuuden päivä
Earth hour (maaliskuu)
aineeton vappu

4. LUOKKA

- kosteikkopäivä (elo-syyskuu)
7.9. päivä puhtaan ilman puolesta
24.10. YK:n päivä
mediataitoviikko (helmikuu)
21.3. maailman metsäpäivä
22.3. maailman vesipäivä
9.4. Mikael Agricolan päivä
ulkoluokkapäivä (toukokuu)
20.5. maailman mehiläispäivä

5. LUOKKA

- sienipäivä (elokuu)
syyspäiväntasaus
kevätpäiväntasaus
20.11. lapsen oikeuksien päivä
8.12. Jean Sibeliuksen päivä
talvipäiväntasaus
kesäpäiväntasaus
5.2. Runebergin päivä
9.5. Eurooppa-päivä
maailman muuttolintujen päivä
(toukokuu)
ulkoluokkapäivä (toukokuu)
21.5. kulttuurien moninaisuuden päivä
22.5. luonnon monimuotoisuuden päivä

6. LUOKKA

- Suomen luonnon päivä
(elokuu)
15.9. demokriatiapäivä
16.9. päivä otsonikerroksen
suojaamiseksi
25.9. Agenda 2030-tavoitteiden
vuosipäivä
1.10. Miina Sillanpään ja
kansalaisvaikuttamisen päivä
10.10. Aleksis Kiven päivä
13.10. luonnonkatastrofien torjunnan
päivä
17.10. köyhyyden ja syrjäytymisen
vastainen päivä
10.12. ihmisoikeuksien päivä
19.3. Minna Canthin päivä
21.3. rasminvastainen päivä

Vierailijat

Koulun ympäristökasvatuksen pedagogiikkaan tutustujat Suomesta ja maailmalta	Lukuvuosi 2026–2027	Ulla-Maija Martikainen, Taija Raitala, Elise Kolho ja Annukka Alppi
Japanilainen tutkija: Setsuko Kubotera	38/2026, molemmat koulutalot	Ulla-Maija Martikainen, Taija Raitala, Elise Kolho, Teija Páldan ja Annukka Alppi
Kirjailija Hannu Laakso	6.10.2026	luokat 3 ja 4 molemmat koulutalot
Kirjailija Silja Sillanpää	17.11.2026	molemmat koulutalot
Tiedotusvälineet	Lukuvuosi 2026–2027	mm. UutisOiva

Yhteistyö kunnan muiden vastuualueiden ja toimintayksiköiden kanssa

Toiminta	Ajankohta	Muuta
Nuorisotyö, nuoriso-ohjaaja, Lasten Parlamentti	Lukuvuosi 2026–2027 Lasten Parlamentit 25.11. ja 2.12.2026	5.-6. luokkien opettajat Vapaa-aikapalvelut Kaisa Honkala
Jäähalli ja Kyröskosken urheilukenttä	Lukuvuosi 2026–2027	Vapaa-aikapalvelut; Liikunta
Kirjastopalvelut mm. kirjavinkkaukset, vierailut	Lukuvuosi 2026–2027	Vapaa-aikapalvelut; Kulttuuri
Sasin päiväkotiki Heinijärven varhaiskasvatusyksikkö	Lukuvuosi 2026–2027	JOTO eli joustava esi- ja alkuopetus, muu yhteistyö Johanna Issakainen, Ella Salin ja Teija Páldan
Kyrönsillan koulu	Lukuvuosi 2026–2027	Timo Mäkelä, Teresa Viteli, Saara Viitanen
Yhteiskoulu	Lukuvuosi 2026–2027	TET, Nivelvaihe, Vierailut
Ekotukihenkilöt (muut koulut)	Lukuvuosi 2026–2027	Laura Virtanen
Sivistyslautakunta, vierailija	Lukuvuosi 2026–2027	Katariina Hätönen, Annukka Alppi
Elinympäristöpalvelut	Lukuvuosi 2026–2027	Ari Vaahtera, Ritva Asula-Myllynen

Yhteistyö paikallisten järjestöjen ja yhdistysten sekä muiden tahojen kanssa

Toimija/Toiminta	Ajankohta	Muuta
Lähialueen eri yhteistyökumppanit	Lukuvuosi 2026–2027	Annukka Alppi, luokanopettajat
Poliisi/Poliisin vierailuja, myös etänä	Lukuvuosi 2026–2027	Ilkka Smeds, Teija Páldan
ThinkToday, Susanne Hamari	Lukuvuosi 2026–2027	Kädentaidot ja kiertotalous
Mahla ry., Vanhempainyhdistys	Lukuvuosi 2026–2027	mm. koulukuvaus 7.-9.10.2026
Sakki, vanhempaintoimikunta	Lukuvuosi 2026–2027	mm. koulukuvaus 27.11.2026
Mahku ry.	Lukuvuosi 2026–2027	Mahnan kulttuuriyhdistys
Mahnan ja Sasin kyläseurat	Lukuvuosi 2026–2027	Annukka Alppi
Heinijärven kyläseura, Haukijärven kyläseura, Jumesniemen kyläseura	Lukuvuosi 2026–2027	Annukka Alppi Teija Páldan

F.E. Sillanpään seura	Lukuvuosi 2026-2027	Vilho Ponkiniemi, Teija Páldan
Kyrön Luonto ry.	Lukuvuosi 2026-2027	Matti Rintala
Hämeenkyrön Lopen osakaskunta kalastus	Lukuvuosi 2026-2027	Jouni Kumanto
Lopen metsästysseura	Lukuvuosi 2026-2027	Ari Savolainen
Osaran maaseutuopetusyksikkö	Lukuvuosi 2026-2027	Timo Lepistö
Villi vyöhyke ry. ja Tuleva luonto Oy	Lukuvuosi 2026-2027	Jere Nieminen
Hunajakulma Oy	Lukuvuosi 2026-2027	Miro Kulmala
Tampereen seudun alueellinen kansainvälisyysshanke (GLOPS)	Lukuvuosi 2026-2027	Lotta Ilmasti, Elise Kolho (Hkyrön itäinen alue)
WWF-Suomi	Lukuvuosi 2026-2027	Anna Muotka, Johanna Lassander
FEE Suomi	Lukuvuosi 2026-2027	ympäristökasvatuksen seura
PYY, Pyrstö	Lukuvuosi 2026-2027	Pauliina Hietaranta ja Annukka Alppi johtokunnassa, Pirkanmaan ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä
LYKE, Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto	Lukuvuosi 2026-2027	Pauliina Hietaranta
Tampereen seudun kestävyyskasvatuksen yhteistyöverkosto	Lukuvuosi 2026-2027	Annukka Alppi, Laura Virtanen
Komentosilta -kestävän sivistyksen rehtoriverkosto	Lukuvuosi 2026-2027	Annukka Alppi
Suomen YK-liitto	Lukuvuosi 2026-2027	YK-koulu
Pirkanmaan pelastuslaitos	Lukuvuosi 2026-2027	Tulikettu -koulutukset
Poliisi	40/2026	Online-oppitunnit
SPR, Sankarikoulutus (EA-taidot)	24.9.2026, Heinijärvi	Jessika Kärkkäinen
Hämeenkyrön evl.srk	Lukuvuosi 2026-2027	UE-tuntivierailut, virsikirjat ykkösille, pääsiäinen
Kyrös-Rasti ry.	Lukuvuosi 2026-2027	Eeva Harhala, Liisa Naskali
Muut paikalliset urheiliseurat	Lukuvuosi 2026-2027	mm. Apassit, Räpsä, Hokkarit
Tampereen yliopisto, kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta	Lukuvuosi 2026-2027	ympäristökasvatuksen professori Kirsi-Pauliina Kallio ja yliopistolehtori Essi Aarnio-Linnanvuori, Annukka Alppi

Projektit, hankkeet ym.

Tavoite ja toiminta	Ajankohta	Muuta
Ympäristökasvatuksen kokonaisuuden koordinointi: <i>kestävää elämäntapaa edistävä kasvatus kouluarjessa</i>	Lukuvuosi 2026-2027	Annukka Alppi, Laura Virtanen
Vihreä lippu -projekti	Lukuvuosi 2026-2027	Kestävän tason teema: <i>Yhteinen maapallo</i> , Erika Nykänen, Kimi Väärälä, Ilkka Järvinen

Oppimis/kouluniitty -projekti	Lukuvuosi 2026–2027 (MYK, 3.lk.)	Minna Pyykkönen, Ilu Immonen, Annukka Alppi
Kummimehiläiset	Lukuvuosi 2026–2027 (MYK, 5.lk.)	Laura Virtanen
Koulupuutarha	Lukuvuosi 2026–2027 (MYK, 4.lk.)	Jukka Talvitie, Kimi Väärälä
Kerho-hanke	Lukuvuosi 2026–2027	Tuula Rasa

3.5. Yhdysluokkaopetus

Yhdysluokkamuuotoista opetusta ei toteuteta lukuvuonna 2026–2027 lainkaan ns. normiluokissa. Luokkamuuotoisen erityisopetuksen ryhmät eli Maja-luokka muodostuu vuosiluokkien 4–6 oppilaista ja Kota-luokka luokan 3-5 oppilaista ja Laavu-luokan luokan 1-2 oppilaista. Näistä erityisluokista oppilaita integroituu yleisopetuksen tunneille vaihtelevasti. Mahnalan Ympäristökoulun erityisluokat sijoittuvat Mahnalan koulutalolle.

3.6. Tavoitekokonaisuuksittain eteneminen

Opintojen etenemistä seurataan vähintään kahdesti lukuvuodessa. Mikäli oppilas on saanut tilapäisen vapautuksen jostakin oppiaineesta terveydellisistä syistä, hänen opintojensa edistymistä tarkastellaan aina vapautuksen päättyessä, ja samalla arvioidaan mahdollisen uuden vapautuksen tarve.

Vuosiluokilla 1–6 seurannasta vastaavat oppilaan luokanopettaja ja erityisopettaja. Aineenopettajat seuraavat oppilaiden edistymistä omissa oppiaineissaan ja huolehtivat tiedonkulusta luokanopettajalle ja tarvittaessa erityisopettajalle.

Jos oppilas etenee oppisisällöissä vuosiluokkaansa nopeammin, seurannasta vastaavat aineenopettaja ja luokanvalvoja sekä tarvittaessa erityisopettaja.

Mahnalan Ympäristökoululla toteutetaan lukuvuonna 2026–2027 tavoitekokonaisuuksittain etenevää opetusta integroiduissa erityisluokissa (Kota, Maja ja Laavu) joidenkin oppilaskohtaisen tuen oppilaiden yksilöllisen suunnitelman mukaisesti.

3.7. Valmistava opetus

Hämeenkyrössä valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Peruskouluikäisten valmistavaa opetusta järjestetään valmistavan opetuksen ryhmässä tai vaihtoehtoisesti alakouluikäisten osalta pyritään valmistava opetus järjestämään inklusiivisesti ja tuetusti yleisopetuksen ryhmissä.

Valmistava opetus toteutetaan oppilaan henkilökohtaisen opinto-ohjelman mukaisesti. Opetuksessa otetaan huomioon erilaiset kieli- ja kulttuuritaustat, oppilaan ikä ja kehitystaso, oppimistaso ja opiskeluvalmiudet. Maahanmuuttajataustaisen oppilaan opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon oppilaan kotoutumisen ja hyvinvoinnin kannalta tärkeät yhteistyötahot. Erityisen tärkeää on luoda luottamukselliset suhteet kodin ja koulun välille.

Ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen järjestämisessä voidaan tarvittaessa tehdä seutukunnallista yhteistyötä. Hämeenkyrön sivistyspalvelut on sopinut Nokian kaupungin sivistyspalveluiden kanssa valmistavan opetuksen

yhteistyöstä kolmannelta vuosiluokalta yhdeksänteen vuosiluokkaan, mikäli tarvetta ryhmämuotoiseen opetukseen on. Valmistavan opetuksen lisäopetusta (ns. lisäVALO) tarvittaessa, se puolestaan järjestetään Hämeenkyrön kunnan sivistyspalveluiden toimesta.

Mahnalan Ympäristökoulun alueella ei järjestetä valmistavaa opetusta lukuvuonna 2026–2027 ellei alueelle muuta valmistavaa opetusta tarvitseva oppilas.

3.8. Valinnaisaineiden opetus

Hämeenkyrön perusopetuksen tuntijaon mukaan taide- ja taitoaineiden valinnaiset oppiaineet alakoulussa on jaettu opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla seuraavasti: KU3, KU5, KU6, LI4, KS5, KS6.

Muut valinnaiset oppiaineet alakoulussa: KS3, LI4, MA6, joka on opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla valittu syventämään ja laajentamaan oppiaineen osaamista.

3.9. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Opetusta järjestetään etäyhteyksien kautta, jos se on pedagogisena järjestelynä tarkoituksenmukaista. Opetus järjestetään oppilaan ikätasoon sopien siten, että oppilaiden työskentely tapahtuu turvallisissa ja valvotuissa oloissa. Etäyhteydellä mahdollistetaan kohdennettu opetus oppilaan omalla luokkatasolla omalta koululta silloin, kuin se ei muuten ole mahdollista.

Opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöjä. Rehtori on vastuussa etäopetuksen järjestelyistä ja tarvittavista välineistä. Etäopetusta antaessaan opettajalla ei pääsääntöisesti ole oppilaita samassa tilassa.

Mikäli oppilas on etäopetustilanteessa koululla, hänelle on järjestetty tila sitä varten. Tilanteessa on läsnä koulun opetushenkilöstöön kuuluva työntekijä, joka huolehtii työrauhasta, turvallisuudesta ja tekniikasta.

Etäopetusvalmius mahdollistaa yhteydenpidon myös yhteistyötahojen ja ystävyyskoulujen kanssa.

Etäopetusta on mahdollista hyödyntää pitkäaikaissairaana oppilaan ohjaamisessa ja opetuksessa.

3.10. Oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvät asiat ja niiden organisointi

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki ja opiskeluhoito (osio 3.11.) muodostavat kokonaisuuden. Hämeenkyrön perusopetuksen opetussuunnitelmassa määritellään perusopetuslain mukainen oppimisen ja koulunkäynnin tuki:

Rehtori vastaa, että oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt toteutuvat. Rehtori vastaa opettajien yhteistyörakenteista koulun sisällä ja koko henkilöstön osaamisen kehittamisestä. Rehtori huolehtii, että oppimista tukevien järjestelyiden käytänteitä käydään suunnitelmallisesti läpi koulun tasolla ja toimivia toimintatapoja jaetaan henkilöstön kesken. Toimintatapoja tulee arvioida ja tarpeen tullen kehittää jatkuvasti ja aina haasteiden ilmaantuessa ryhmän oppimisessa. Jokaisen työntekijän vastuulla on johtaa omaa toimintaansa yhdessä sovittujen toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Rehtori varmistaa, että oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan myös oppilaiden erilaiset tarpeet ja edellytykset huomioon ottavaa opetusta sekä pedagogisia ratkaisuja, kuten eriyttämistä. Opetuksen eriyttämisen avulla on huomioitava paitsi oppilaiden tuen tarpeet, myös nopeammin etenevät tai laajempia tavoitteita opiskeluunsa tarvitsevat.

Rehtori huolehtii, että erityisluokissa ja pienryhmissä kiinnitetään huomiota oppilaiden erilaisiin tuen tarpeisiin ja ryhmät muodostetaan siten, että ne tukevat oppilaiden opiskelua ja koulukäyntiä. Niiden muodostamisessa on ajateltava ensisijaisesti oppilaiden etua.

Rehtori kuvaa lukuvuosisuunnitelmassa koulun yhteiset pedagogiset oppimista tukevat toimenpiteet: koulussa hyödynnetään muun muassa yhteisopettajuutta, samanaikaisopetuksen järjestelyjä, koulunkäynninohjaajien tukea, tukiopetusta, joustavia opetusjärjestelyjä. Kaiken keskiössä on laadukas pedagogiikka, jossa huomioidaan ryhmän oppimisen edistymisen tukemiseksi käytettävät keinot: oppimista tukeva ilmapiiri, monipuoliset pedagogiset keinot, oppimista tukevat järjestelyt ja oppimisen eriyttäminen. Rehtori on kokonaisvastuussa. Rehtori johtaa ja kehittää yhdessä opetushenkilöstön kanssa oppimisen edellytyksiä tukevaa toimintakulttuuria.

Rehtori kuvaa lukuvuosisuunnitelmassa koululle jaettujen oppimisen edellytystä tukevien resurssien jaosta: Rehtori vastaa opettajien yhteistyörakenteista koulun sisällä ja koko henkilöstön osaamisen kehittamisestä. Oppimista tukevien järjestelyjen käytänteitä tulee käydä suunnitelmallisesti läpi koulun tasolla ja jakaa toimivia toimintatapoja henkilöstön kesken. Käytettyjä toimintatapoja tulee arvioida säännöllisesti ja tarpeen tullen kehittää.

Tiedonsiirrolla varmistetaan kullekin oppilaalle mahdollisimman sujuvan oppimisen polku. Opetuksen järjestämisen kannalta välttämätön tieto siirretään joko kirjallisesti tai tapaamisessa, joka dokumentoidaan.

Pienryhmät/erityisluokat ovat yksi oppilaskohtaisen tuen opetuksen muoto. Pienryhmät/erityisluokat muodostetaan joustavasti oppilaiden tuen tarpeiden ja tarkoitukseen suunnattujen resurssien mukaisesti. Joustavien ryhmittelyjen avulla tuetaan oppimisen edellytyksiä, ja ne voidaan tarvittaessa muodostaa yli luokka-asterajojen.

Siirtymävaiheiden laadukkaan toteutumisen edellytyksenä on opetuksen järjestäjän suunnitelma nivelvaiheiden pääperiaatteista ja aikatauluista. Koulukohtaisissa lukuvuosisuunnitelmissa kuvataan toimintatapa yksittäisen koulun nivelvaiheissa esiopetus, perusopetus ja toinen aste, mikäli siirtymävaihe sisältyy koulun toimintaan. Siirtymävaiheiden kuvauksessa voidaan huomioida myös muut nivelvaiheet. Opetuksen järjestämisen kannalta välttämätön tieto siirretään joko kirjallisesti tai tapaamisessa, joka dokumentoidaan.

3.10.1 Ryhmäkohtaisen tuen järjestäminen

Koulun yhteiset pedagogiset oppimista tukevat toimenpiteet kuvataan lukuvuosisuunnitelmassa. Mahdolan Ympäristökoulussa hyödynnetään muun muassa yhteisopettajuutta, samanaikaisopetuksen järjestelyjä, koulunkäynninohjaajien tukea, tukiopetusta ja joustavia

opetusjärjestelyjä. Kaiken keskiössä on laadukas pedagogiikka, jossa huomioidaan ryhmän oppimisen edistymisen tukemiseksi käytettävät keinot: oppimista tukeva ilmapiiri, monipuoliset pedagogiset keinot, oppimista tukevat järjestelyt ja oppimisen eriyttäminen.

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat opettajan antama yleinen tukiopetus, opettajan antama opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin on kohdistettava vähintään 0,122 tuntia viikossa koulun oppilasta kohden. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, kuten opetusryhmien muodostaminen, lukujärjestykset, resurssit, pedagogiset ratkaisut, eriyttäminen, yhteisopettajuus ja konsultaatio sekä koulunkäynninohjaajat oppitunneilla ovat osa ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamista ja siten kaikille oppilaille suunnattuja.

Kaikki Mahnalan Ympäristökoulun koulutalojen luokat ovat oikeutettuja ryhmäkohtaiseen tukeen. Mahnalan koulutalon oppilaat ovat oikeutettuja ryhmäkohtaiseen tukeen, jonka määrä on 24 h/viikossa. Heinijärven koulutalon ryhmäkohtaisen tuen määrä on 11 h/viikossa. Opetusryhmät on muodostettu siten, että oppilaskohtaista tukea saavia oppilaita ei ole missään ryhmässä 5 oppilasta enempää. Tämä on huomioitu myös integraatioluokkien kohdalla sekä taito- ja taideaineiden ja valinnaisaineiden kohdalla.

Lukujärjestykseen on vuosiluokille palkitettu/sijoitettu matematiikan ja suomen kielen ja kirjallisuuden oppitunteja samaan aikaan, jolloin luokanopettajien on mahdollista jakaa ryhmiä, eriyttää ja tehdä yhteistyötä keskenään. Myös ns. resurssitunnit mahdollistavat sen, että opettaja voi antaa tukiopetusta tai samanaikaisopetusta koulupäivän aikana

Tuen tarpeesta on laadittu erillinen työjärjestys laaja-alaisille erityisopettajille ja koulunkäynninohjaajille. Laaja-alainen erityisopettaja antaa myös konsultaatioapua luokanopettajille.

3.11. Opiskeluhoolto

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki (osio 3.10.) ja opiskeluhoolto (3.11.) muodostavat kokonaisuuden. Hämeenkyrön perusopetuksen opetussuunnitelmassa määritellään perusopetuslain mukaiset opiskeluhoollon paikallisen toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat. Sivistyslautakunta on hyväksynyt 10.9.2025 (§ 87) uuden järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon suunnitelman.

Opiskeluhoollon työnjako, vuosikello ja koulukohtainen Opiskeluhooltosuunnitelma löytyvät koulutalojen kansliasta ja henkilökunnan tilasta. Koulun yhteisölliset opiskeluhoollon tapaamiset lukuvuonna 2026–2027 on aloitettu 2. syyskuuta molemmilla koulutaloilla. Tapaamisia on noin neljä lukuvuodessa. Lisäksi ryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Hämeenkyrön kunnan laaja hyvinvointisuunnitelma 2025–2029:
<https://hameenkyro.fi/palvelut/kunta-ja-hallinto/organisaatio/asiakirjat/>

3.12. Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

Koulun kerhotoiminta

Kerhojen päätavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen tukemalla kasvatusta, oppimista ja harrastamista. Tarkoituksena on mahdollistaa mahdollisimman monelle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Lukuvuonna 2026–2027 ei toteuteta tuntikehyksestä järjestettyjä kerhoja, vaan ne toteutetaan Opetushallituksen myöntämällä rahoituksella: *Harrastamisen Hämeenkyrön malli* ajalla 1.8.2026-31.7.2027 ja *Kerho-hanke* ajalla 1.1.-31.12.2027.

Kerhoja on suunniteltu järjestettävän seuraavasti: luontokerho, mehiläiskerho, liikuntakerhot (sähly, palloilu ym.) ja kädentaitokerhot (askartelu, keramiikkakerho, kiertotalous). Kerhojen vetäjinä toimivat opettajat, koulun ulkopuoliset tahot ja huoltajat.

Pääasiallisena kohteena on tavoittaa kuntamme sivukyliä lapset ja nuoret. Mahdalan Ympäristökoulun kerhoihin molemmissa koulutaloissa voivat osallistua myös yläkouluikäiset.

Koulun kirjastotoiminta

Kouluilla ei ole ns. erillistä koulukirjastoa. Kirjastotoiminnan osalta tehdään yhteistyötä Hämeenkyrön pääkirjaston kanssa, mm. kirjavinkkaukset, kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetus sekä vierailut. Tavoitteena edistää lasten lukutaitoa ja hyvinvointia.

Oppilaita kannustetaan kirjastopalveluiden käyttämiseen lukutaidon ja yleissivistyksen tukemiseksi sekä kestävään elämäntapaan kirjojen lainaamisen ja kierrätyksen periaatteita noudattaen.

Koulutalojen oppilaskirjoja ja niiden lukemiseen kannustamista kehitetään lukuvuoden aikana.

Koulutaloille on tilattu lehtiä myös vanhempainyhdistyksen tukemana, esim. Suomen Luonto, Hevoshullu, Koululainen ja UutisOiva. Oppilaiden on mahdollista lainata näitä.

Kouluruokailu

Kouluruokailu on kiinteä osa koulun kasvatus- ja opetustoimintaa. Huomiota kiinnitetään hyviin ruokailutapoihin sekä terveelliseen ja monipuoliseen ruokavalioon. Koulutalojen opetus- ja kasvatushenkilöstö ruokailee yhdessä oppilaiden kanssa.

Koululounaan pääraaka-aine valmistetaan Monitoimikeskus Sillan keittiössä ja kuljetetaan koulutaloille. Lounas nautitaan Mahnalassa Oppilasravintola Kerkässä ja Heinijärvellä varhaiskasvatussyksikön ruokalassa. Aikaisin koululounas pyritään aloittamaan aikaisintaan klo 10.30, mutta tähän aikatauluun ei aina pystytä aamun koulukuljetusten, koulun alkamisajankohtien, oppituntien/välituntien aikataulujen ja oppilasmäärien johdosta.

Mahnalan koulutalon toimintakulttuuria tukisi se, että osa tuotteista (maito, leipä) säilyisi edelleen luomutuotteina. Koulun käyttötalousbudjetista maksetaan vuosittain *Portaat luomuun* jäsenmaksua. <https://www.luomuravintola.fi/>

Mahnalan koulutalolle on hankittu Biovaaka vähentämään ruokahävikkiä. Tekemällä ruokahävikin määrän näkyväksi, auttaa se ymmärtämään vastuullista toimintaa ruokahävikin vähentämiseksi. Niin kutsuttua Hävikkiviikkoa vietetään säännöllisesti lukuvuoden aikana. Hävikkiviikon järjestelyitä hoitaa oppilaskunta eli Vihreä lippu - raati. Hävikkiviikkoa vietetään myös Heinijärven koulutalolla.

Välitunnit

Koulupäivä on jaettu tarkoituksenmukaisin ratkaisuin oppimisjaksoihin ja välitunteihin. Välitunnit valvotaan kirjallisen vuorolistan mukaan eli opettajilla ja ohjaajilla on nimetyt välituntivalvontavuorot. Koulupiikan monimuotoisuuden vuoksi usealla välitunnilla on vähintään kaksi-kolme valvojaa koulutalon mukaan. Myös sisätilojen käytävävalvontaan on suunniteltu valvontavuorot.

Heinijärven koulutalolla ns. pitkävälitunti on saatu sovitettua koulupäivän jaksottamiseen. Tällä välitunnilla järjestetään myös läksykerho jokaisena viikonpäivänä. Lukuvuoden 2026–2027 aikana kehitetään ja kokeillaan välituntijaksoja Mahnalan koulutalolla niin, että saataisiin yksi oppilaiden toivoma ns. pitkä välitunti käyttöön myös siellä.

Välitunneilla oppilailla on mahdollisuus liikkua ja leikkiä monenlaisissa ympäristöissä ja ryhmissä yli luokkarajojen. Molemmissa koulutaloissa välituntialue sisältää metsikön, leikkipiikan, sähkökaukalon ja urheilukentän, joka toimii talvisin jääkiekkokaukalona. Mahnalan koulutalolla on lisäksi puutarha, opetus/kouluniitty, ulko-opetusalue ja kota.

Heinijärven kyläyhdistyksen ns. OSBU-hankkeessa on suunniteltu lisää toimintoja ja välitunti- ja oppimisympäristöjä Heinijärven koulutalon pihapiiriin.

	Välitunnit: Mahnalan koulutalo
1	Klo 9.15–9.30
2	Oppimisjakso määräytyy ruokailun ajankohdan mukaan. Opettaja (tiimi) pitää ja valvoo välitunnin harkintansa mukaan.
Ruokailu klo 10.25–11.45	Luokat pitävät ruokailua ennen tai sen jälkeen olevat välitunnit niin, että päivän työaika pysyy määräysten mukaisena.
4	Klo 12.30–12.45
5	Klo 13.30–13.45

	Välitunnit: Heinijärven koulutalo
1	Oppitunnit 1 ja 2 pidetään yhteen. Koulu alkaa 2. tunnille tulijoille klo 9.15
2	Pitkä välitunti klo 10.00–10.30
3	Luokat pitävät ruokailua ennen tai sen jälkeen olevat välitunnit niin, että päivän työaika pysyy määräysten mukaisena.
4	Klo 12.30–12.45
5	Klo 13.30–13.45

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Opetushallitus on antanut muutosmääräyksen (OPH-7885-2025), jolla perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita (2014) on täydennetty liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi 1.8.2026 alkaen. Hämeenkyrön kunnan perusopetuksessa tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa ja korostaa liikunnan merkitystä kokonaisvaltaisena elämäntaitona. Liikunnallinen elämäntaito tukee oppilaiden oppimista, hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä muun muassa hyödyntämällä toiminnallisia opetusmenetelmiä, järjestämällä kerho- ja harrastustoimintaa sekä hyödyntämällä kouluympäristöjen tarjoamia puitteita sekä huomioimalla liikunnallisuutta edistäviä toimintatapoja mahdollisuuksien mukaan siirtymissä ja koulumatkoissa.

Mahnalan Ympäristökoulun molempien koulutalojen toimintakulttuurissa liikkuminen on luonteva osa koulupäivää ja tukee hyvinvointia ja oppimista. Molemmissa koulutaloissa on ainutkertainen maaseutukoulujen piha- ja lähiympäristö, joka houkuttelee liikkumaan niin välitunneilla kuin oppitunneillakin.

Liikunnallisuutta edistetään muun muassa seuraavasti:

- välkäratoiminnan kehittäminen eli oppilaat ohjaavat toisiaan välitunneilla ja ideoivat toimintoja, esim. keppariradat ja leikit
- teemavälitunnit (esim. toisinaan sisävälkä LI-tilassa)
- liikuntavälineet mukaan välitunneille (lainaamo)

- oppitunneilla taukoliikuntaa
- toiminnalliset opetusmenetelmät
- retket kävellen, pyöräillen (koulutaloille hankittu muutamia varapolkupyöriä)
- kerhot
- yhteistyö urheiluseurojen kanssa (Kyrös-Rasti, Apassit, Räpsä, Hokkarit)

Mahnalan Ympäristökoulun Mahnalan koulutalolla vietetään yksi liikuntatunneista joka viikko luontoliikuntana (LuLi), ulkona lähiympäristössä liikkuen säällä kuin säällä. Oppiaineen sisällöissä harjoitellaan ulkona liikkumista, vahvistetaan luontosuhdetta, harjoitellaan erä- ja retkeilytaitoja sekä opiskellaan myös muiden oppiaineiden sisältöjä ulkona esimerkiksi liikunnan ja ympäristöopin tavoitteita yhdistäen.

Päivänavaukset

Päivän työ aloitetaan lyhyellä päivänavauksella jokaisessa luokassa.

Mikäli kerran lukuvuodessa (pääsiäinen) kokoonnutaan Hämeenkyrön seurakunnan yhteistyönä ns. vapaaehtoiseen aamunavaukseen, elämänkatsomustiedon opiskelijoille järjestetään samaan aikaan vastaavaa ohjattua toimintaa.

Oppilaita kannustetaan pitämään ja järjestämään päivänavauksia tavoitteena vaikuttaminen, osallisuus ja yhteisöllisyys. Oppilaskunta eli Vihreä lippu -raati suunnittelee aktiivisesti päivänavauksia.

Yhteiset tapahtumat

Koulun yhteiset tapahtumat (mm. juhlat, retket, opintokäynnit, leirikoulut), jotka tukevat opetusta ja kasvatusta on kuvattu Lukuvuosisuunnitelman kohdassa 3.4.

Yhteiset tapahtumat ovat tärkeitä. Ne luovat yhteisöllisyyttä, kehittävät oppilaiden sosiaalisia taitoja ja lisäävät kouluviihtyvyyttä.

3.13. Koulun ulkopuolella tapahtuva opetus ja kasvatusta

Opintoretket

Seuraava kuva on Hämeenkyrön koko perusopetuksen *Kestävyyskasvatuksen käsikirjasta*. Opintoretkestä, vierailijoista ja vierailuista pyritään luomaan jatkumo. Opittavat asiat muuttuvat näin konkreettisemmiksi.

IKÄRYHMÄ	VIERAILUT JA KESTÄVYYSKUMPPANIT	RETKIKOHDE ESIM.
JOTO 1. LUOKKA	Koulun pihapiiriin ja lähiympäristöön tutustuminen	Lähikohde
2. LUOKKA	Lähimetsä, vierailu maatilalla tai Osaralla, vierailijana mehiläistarhaaja	Otamus
3. LUOKKA	Järven ranta, vierailija kalastukseen liittyen	Ritajärvi
4. LUOKKA	Suo, vierailijana mehiläistarhaaja tai alkutuotannon edustaja	Seitseminen
5. LUOKKA	Oman koulun lämmitykseen ja ilmanvaihtoon tutustuminen, vierailu lintutornilla tai vierailijana lintuharrastaja	Lasketteluretki
6. LUOKKA	Raakut ja koekalastus (Turkimusoja, Pinsiön-Matalusjoki tai Ruonanajoki)	Leirikoulu

Edellisen kuvan lisäksi seuraavan taulukon mukaisia kohteita sisällytetään lukuvuoden 2026–2027 opetussuunnitelman mukaiseen toimintaan.

Opintoretkeä	Ajankohta	Muuta
Muut retket lähiympäristöön: mm. pyöräretket ja opetussuunnitelman lähikohteet	Lukuvuosi 2026–2027	Luokanopettajat
Yritysvierailut	Lukuvuosi 2026–2027	6. luokkien luokanopettajat
Yrityskylä, Tampere	16.2. ja 17.2.2026	6. luokkien luokanopettajat
Kotiseuturetteet	Lukuvuosi 2026–2027	Esim. Pääkirjasto, kirkko, hautausmaa, Töllinmäki, Myllykolu, Pärnämäki, Up and under
Hämeenkyrön kotiseutumuseo	Lukuvuosi 2026–2027	Vuosiluokka 5
Luokkien retket pääkirjastoon	Lukuvuosi 2026–2027	Luokanopettajat
Vapriikki, Tampere	Lukuvuosi 2026–2027	Luokanopettajat
Vierailut koulutalojen välillä	Lukuvuosi 2026–2027	Luokanopettajat
Vierailut Sasin päiväkodille ja Heinijärven varhaiskasvatusyksikköön	Lukuvuosi 2026–2027	JOTO, kummitoiminta (5. luokat)
Ritajärven luonnonsuojelualue tai Seitsemisen tai Helvetinkolun kansallispuisto	Lukuvuosi 2026–2027	Luokanopettajat

Luokkaretki (1. ja 2. luokat) lähiseudulle	Huhti-toukokuussa 2027	
Luokkaretki (3. ja 4. luokat) Pirkanmaan ympäristöseudulle	Huhti-toukokuussa 2027	
Luokkaretki (5.lk.)	Huhti-toukokuussa 2027	
Luokkaretki (6.lk.)	Huhti-toukokuussa 2027	

Oppilasurheilu

Oppilasurheilu	Ajankohta	Muuta
Uimahallikäynnit	Lukuvuosi 2026–2027 (*)	*) Väh.1 x lk. (luokat 2 ja 6 useammin) Liikuntavastaavat: Jukka Talvitie, Taija Raitala, Ilu Immonen ja Jessika Kärkkäinen Luokanopettajat
Yleisurheilukisat, Kyröskosken urheilukenttä	16.9.2026	
Suunnistuskisat, Kyrös-Rasti	Lukuvuosi 2026–2027	
Koulujen hiihtokisat (mahdollisesti) Viljakkalan Ansomäki	Kevätlukukausi 2027	
Hiihto- ja lasketteluretket, esim. Koukkujärvi (Nokia), Ellivuori (Sastamala)	Kevätlukukausi 2027	
Koulujen pesäpalloturnaus, Yhteiskoulun kenttä vaihtoehtoisesti jalkapalloturnaus	Toukokuussa 2027	Esim. syysmaraton, Unicef-kävely, Rynkeby
Liikunta koulutalojen lähiympäristössä	Lukuvuosi 2026–2027	

Leirikoulut

Leirikoulu	Ajankohta	Muuta
6. luokat	Kevätlukukausi 2027	Vastuuhenkilöinä Taija Raitala, Pirkka Paloviita ja Ilkka Järvinen

Vierailut

Vierailukohde	Ajankohta	Muuta
Opintoretkeä, ks. edellä	Lukuvuosi 2026–2027	
Yläkoulu (6. luokat)	Kevätlukukausi 2027	tutustumispäivät

3.14. Oppilaiden, huoltajien ja muiden sidosryhmien osallistaminen lukuvuoden työskentelyyn

Muiden sidosryhmien osallistamista lukuvuoden työskentelyyn on kuvattu yksityiskohtaisemmin Lukuvuosisuunnitelman kohdassa 3.4.

Perusopetuslain (PoL 3§, 15§) mukainen yhteistoiminta kotien kanssa:

A. Luokkataso	Ajankohta	Muuta
1. luokat - vanhempainilta - vanhempainvartteja	Koko koulutalon yhteinen 10.9.2026 (HEI) ja 16.9.2026 (MYK) Luokan oma 7.9.2026 (MYK) ja 10.9.2026 (HEI)	Luokkien 1 ja 2 väliarviointi 2026–2027 tullaan tekemään arviointikeskusteluina, ne järjestetään marras-tammikuussa.
2. luokat - vanhempainilta - vanhempainvartteja	Koko koulutalon yhteinen 10.9.2026 (HEI) ja 16.9.2026 (MYK) Luokan oma 10.9.2026 (HEI) ja 16.9.2026 (MYK)	
3. luokat - vanhempainilta - vanhempainvartteja	Koko koulutalon yhteinen 10.9.2026 (HEI) ja 16.9.2026 (MYK) Luokan oma 10.9.2026 (HEI) ja 16.9.2026 (MYK)	
4. luokat - vanhempainilta - vanhempainvartteja	Koko koulutalon yhteinen 10.9.2026 (HEI) ja 16.9.2026 (MYK) Luokan oma 10.9.2026 (HEI) ja 16.9.2026 (MYK)	
5. luokat - vanhempainilta - vanhempainvartteja	Koko koulutalon yhteinen 10.9.2026 (HEI) ja 16.9.2026 (MYK) Luokan oma 10.9.2026 (HEI) ja 16.9.2026 (MYK)	
6. luokka - vanhempainilta - vanhempainvartteja	Koko koulutalon yhteinen 10.9.2026 (HEI) ja 16.9.2026 (MYK) Luokan oma 10.9.2026 (HEI) ja 16.9.2026 (MYK)	
Kota-, Maja- ja Laavu-pienryhmät - vanhempainilta - vanhempainvartteja	Koko koulutalon yhteinen 16.9.2026 Luokan oma 16.9.2026 (MYK)	
B. Koulutaso	Ajankohta	
- Kodin ja koulun yhteinen päivä, avoimet ovet	Kevät 2027	Myös oppilashuolto osallistuu
- kouluun tutustuminen/uudet ensimmäisen luokan oppilaat	Toukokuussa 2026	
D. Vanhempainyhdistyksen toiminta	Yhteystiedot (pj)	Muuta
Mahla ry./Mahnalan koulutalo Sakki/Heinijärven koulutalo	Susanna Fisher, 0440257401 Veera Kiviluoma, 0400717302	Yleinen vuosikokous ja uuden johtokunnan valinta 21.9.2026 (HEI) ja 22.9.2026 (MYK)
Koulun vastuuhenkilö tai vastuun jakautuminen: rehtori Annukka Alppi, opettaja Minna Pyykkönen (Mahnalan koulutalo) ja Teija Páldan (Heinijärven koulutalo). Opettajat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan vanhempainyhdistyksen palaveriin ja toimintaan. Vanhempainyhdistyksen/toimikunnan edustus osallistuu myös koulutalojen yhteisöllisiin opiskeluhuoltotapaamisiin 1-2 kertaa lukuvuodessa.		

3.15. Sitouttava kouluyhteisötyö

3.15.1 Poissaolojen seuranta

Hämeenkyrön kunnan perusopetuksessa on otettu käyttöön *Läsnäolomalli* 1.8.2024 alkaen. Läsnäolomallia arvioidaan lukuvuosittain. Myös hyvinvointialue Pirha/opiskeluhoolto on laatinut *Poissaoloilla oireilevan palvelupolku* -kaavion, jota hyödynnetään tarvittaessa. Näistä tiedotetaan huoltajia ja näitä käydään läpi vanhempainilloissa.

Koulupoissaoloissa ei ole kyse vain oppimisen vaarantumisesta, vaan ennen kaikkea osallisuuden ja yhteisöön kuulumisen vaarantumisesta.

4. Turvallisuuteen liittyvät säännöt, suunnitelmat ja ohjeistukset

4.1. Järjestyssäännöt (OPH 1/012/2016)

Järjestyssäännöillä edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä (OPH, 2016).

Mahnan Ympäristökoulun koulutalojen järjestyssäännöt on laadittu Opetushallituksen ohjeen mukaan. Kaikki oppilaat, oppilaskunta ja henkilöstö ovat osallisena laatimassa koulun järjestyssääntöjä. Myös vanhempainyhdistys Mahla ry. ja vanhempaintoimikunta Sakki osallistuvat kommentointiin. Laatimisessa on huomioitu paikalliset olosuhteet. Lisäksi Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä käsittelee päivitetyt järjestyssäännöt kokouksessaan.

Uutena on otettu käyttöön ns. oppilasystävällisempi muoto järjestyssäännöistä eli kuvallinen muoto. Lisäksi kasvatukselliset seuraamukset on kirjattu sääntöjen yhteyteen syy-seuraussuhteen ymmärtämiseksi.

Liite 1 Mahnan Ympäristökoulun koulutalojen järjestyssäännöt lukuvuodelle 2026–2027

Järjestyssääntöjen lisäksi Mahnan koulutalolle on laadittu yhdessä oppilaskunnan kanssa välituntisäännöt, jotka löytyvät koululta jokaisesta luokasta *Välitunnilla viihdytään!* -vihkonen muodossa. Vihkonen päivitetään vähintään kerran vuodessa. Se on jaettu tiedoksi myös jokaiseen kotiin. Myös Heinijärven koulutalolla vastaava vihkonen on työn alla.

4.2. Valvontavastuun organisointi

A. Välituntivalvonta	Toteutus
Kirjallisen vuorolistan mukaan. Listaa päivitetään mm. akuutin tarpeen mukaan. Näkyvillä henkilökuntatila Lupossa (MYK) ja monistushuoneessa (HEI).	Opettajilla ja ohjaajilla nimetyt välituntivalvontavuorot. Koulupihojen monimuotoisuuden vuoksi on usealla välitunnilla vähintään kaksi valvojaa, pyritään kolmeen. Siirtymätilanteet huomioidaan.
B. Ruokailuvalvonta	Toteutus
Opetus- ja kasvatushenkilökunta valvoo ja ohjaa.	Lounas nautitaan Mahnalassa Oppilasravintola Kerkässä ja Heinijärvellä varhaiskasvatusyksikön ruokalassa. Koulun opetus- ja kasvatushenkilöstö ruokailee yhdessä oppilaiden kanssa.
C. Kuljetusoppilaiden valvonta	Toteutus ja valvontapaikka
Järjestetty	Kirjallinen vuorolista (lukujärjestys). Vältetään ns. odotustunteja. Jos osalla koulukuljetusoppilaista kuitenkin on ns. odotustunti. Silloin järjestetään mahdollisuus läksyjen tekoon (läksykerho) ja valvonta.
D. Muu tarvittava valvonta	
Järjestetään tarpeen ja tilanteen mukaan.	Mm. käytävävalvonta tarpeen mukaan.

4.3. Pelastus- ja turvallisuussuunnitelma

Mahnalan Ympäristökoulun koulutalojen *Pelastussuunnitelmat* sisältävät koulun omatoimisen varautumisen onnettomuuksien ehkäisemiseen sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseen. Rehtori toimii koulun turvallisuusvastaavana. Turvallisuustiimiin kuuluvat myös vararehtorit. He pitävät *Pelastussuunnitelmat* ajan tasalla. Suunnitelma tarkastetaan vuosittain Pirkanmaan pelastuslaitoksen palotarkastajan kanssa.

Mahnalan Ympäristökoulun Mahnalan *Pelastussuunnitelma* on koulun kansliassa ja henkilökunnan tilassa tulostetussa muodossa ja Heinijärvellä henkilökunnan tilassa. Suunnitelmasta tiedotetaan kouluyhteisön henkilöstöä vuosittain. Pelastautumisharjoituksia järjestetään vähintään kerran lukuvuoden aikana. Suunnitelma päivitetään vähintään kerran lukuvuoden aikana.

Mahnalan ja Heinijärven koulutalojen luokissa ja käytävillä on toimintaohjeet ja yhteystiedot hätätilanteita varten. Toimintaohjeet käydään oppilaiden kanssa läpi syyslukukauden alussa. Pelastautumisharjoituksia järjestetään vähintään kerran lukuvuoden aikana. Tulikettu-koulutusta annetaan vuosittain pelastuslaitoksen toimesta 2. ja 6. luokkien oppilaille.

Liite 2 Turvallisuuskansioden sisällysluettelo

4.4. Kriisisuunnitelma

Kriisisuunnitelma on osa *Turvallisuuskansio* -kokonaisuutta. Turvallisuuskansio sisältää *Turvallisuussuunnitelman* ja *Pelastussuunnitelman* lisäksi ohjeita suunnitella toimintaa äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa. Myös *Opiskeluhuoltosuunnitelma* täydentää ja tukee *Turvallisuussuunnitelmaa* äkillisten kriisien sekä uhka- ja vaaratilanteiden osalta.

4.5. Oppilaiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Mahnalan Ympäristökoulun koulutalojen *Turvallisuussuunnitelmat* on laadittu oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Suunnitelmassa, joka on Mahnalassa koulun kansliassa ja Heinijärvellä henkilökunnan tilassa tulostetussa muodossa, on kuvattu

- kiusaamisen, väkivallan ja aggressiivisen käyttäytymisen ja häirinnän ehkäiseminen ja niihin puuttuminen
- asian käsittely yksilö-, ryhmä- ja koko yhteisön tasolla, oppilaan yksilöllinen tuki, tarvittava hoito ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että teon kohteena olevan osalta
- yhteydenottotavat kotiin ja yhteistyö huoltajan kanssa
- yhteistyö viranomaisten kanssa

Opettaja tai rehtori ilmoittaa koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta tilanteeseen osallistuneiden huoltajille. (Oppilas- ja

opiskelijahuoltolaki 2013, 13 § ja PoL2013, 29 §.) Tilanne käsitellään asianosaisten oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Oppilaita ja heidän huoltajiaan kuullaan.

Suunnitelmasta tiedotetaan kouluyhteisön henkilöstöä, oppilaita ja huoltajia sekä yhteistyökumppaneita vuosittain. Suunnitelma päivitetään vähintään kerran lukuvuoden aikana (lokakuun loppuun mennessä). Lisäksi *Opiskeluhooltosuunnitelma*, joka on myös tulostetussa muodossa koulutalon kansliassa (myös Teams: Lukuvuosisuunnitelman liitteet), täydentää *Turvallisuussuunnitelmaa*.

4.6. Opiskeluhooltosuunnitelma

Sivistyslautakunta on hyväksynyt 10.9.2025 (§ 87) uuden järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon suunnitelman. Suunnitelma laadittiin yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialue Pirhan edustajien (kuraattori, terveydenhoitaja) kanssa.

Opiskeluhooltosuunnitelmaan on kirjattu:

- 1) arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista
- 2) oppilaitosyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi
- 3) yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa
- 4) suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- 5) toimenpiteet opiskeluhooltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (*omavalvonta*)

Koulutaloilla tehdään tiivistä yhteistyötä terveydenhoitajan, koulukuraattorin ja psykologin kanssa viikoittain. Opiskeluhoollon asiantuntijatiimi konsultoi säännöllisesti tarpeen mukaan oppilasasioista nimettömästi tai nimellä huoltajan luvalla. Koulutalon opiskeluhoollon henkilökunta osallistuu yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokoontumisiin.

4.7. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Tasa-arvon edistäminen kouluissa tarkoittaa sitä, että tyttöjä ja poikia kohdellaan mahdollisimman tasapuolisesti ja syrjimättömästi koulupäivän kaikissa tilanteissa. Tasa-arvosuunnitelma on työkalu, joka ennaltaehkäisee sukupuolen perusteella tapahtuvaa syrjintää ja tukee sukupuolten tasa-arvon edistämistä koulun arjessa. Tasa-arvosuunnitelmalla varmistetaan, että koulussa tehdään järjestelmällistä tasa-arvotyötä ja perusasiat on kirjattu samanlaisina.

Hämeenkyrön kunnan perusopetuksen koulut ovat tehneet yhteisen, Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman. Suunnitelma löytyy koululta kansliasta.

4.8. Liikennekasvatussuunnitelma

Mahnalan Ympäristökoulun koulutaloissa liikennekasvatus on tärkeä osa opetussuunnitelman mukaista toimintaa. Suunnitelmallinen liikennekasvatus kattaa kaikki ne kulkumuodot, joita oppilas käyttää sekä ne tilanteet, joita hän päivittäin liikenteessä kohtaa. Liikennekasvatus on osa koko koulua ympäröivän yhteisön yhdessä toteuttamaa kasvatusta.

Liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat pyritään nostamaan esille ympäri vuoden. Lisäksi syyslukukauden alussa vietetään Liikenneturvallisuusviikkoja. Kevätlukukaudella nostetaan erityisesti esiin pyöräily. Pyöräilyä ja jalankulkemista toteutetaan myös koulun arjessa, kun käydään lähitilalla tai lähiympäristön luonto- ja kulttuurikohteissa. Liikenneturvallisuus integroituu koulun toimintaan.

Liikennekasvatukseen saadaan tukea koulupoliisilta ja Opetushallituksen ohjeista sekä Liikenneturvan materiaaleista. <http://www.liikenneturva.fi/fi/opettajille>

4.9. Suunnitelma tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulussa

Opetuksen edellyttämät oppimateriaalit ja työvälineet ovat oppilaalle maksuttomia. Oppimisen tukena voidaan huoltajan kanssa sovittavilla tavoilla käyttää myös oppilaiden omia tai huoltajan oppilaan käyttöön antamia tietoteknisiä laitteita. Koulun tulee varmistaa, että kaikilla oppilailla on yhtäläiset mahdollisuudet tieto- ja viestintäteknologian käyttöön. (OPH)

Mahnalan Ympäristökoulun koulutalojen järjestyssääntöjen mukaan kännykkää voidaan käyttää oppimisen apuna opettajan/ohjaajan luvalla huoltajien suostumuksella.

Koulussa on otettu käyttöön Opetushallituksen suosittelema lomake *Suostumus perusopetuksen oppilaan omien tietoteknisten laitteiden käyttämiseen oppimisen tukena*.

4.10. Kasvatuskeskustelut ja muiden kurinpidollisten keinojen käyttö

Mahnalan Ympäristökoulun koulutaloissa noudatetaan paikalliseen opetussuunnitelmaan kirjattua toimintatapaa. Lisäksi osana koulun Opiskeluhoitosuunnitelmaan (ks. 4.6.) on kuvattu kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemisen ja siihen puuttumisen suunnitelma.

Hämeenkyrön perusopetuksessa siirrytään rangaistusmentaliteetista vastuun kantamiseen itsestä ja muista. Tavoitteena on jokaisen tietoisuus omasta osuudesta yhteisön hyvinvoinnissa. Oppilaiden kanssa käytävissä kasvatuskeskusteluissa käytetään esimerkiksi Vastuun portaat -mallia.

Pääsääntöisesti käytössä on kasvatuskeskustelu. Lievissä tapauksissa tai aluksi käydään kasvatuskeskustelu vain oppilaan kanssa. Jatkossa tai vakavimmissa tapauksissa otetaan huoltaja mukaan kasvatuskeskusteluun. Pidetyistä kasvatuskeskustelusta tehdään aina merkitä koulun hallinto-ohjelmaan (WILMAAN).

Jälki-istuntoa käytetään, jos useat kasvatuskeskustelut eivät ole tehonneet tai teko on poikkeuksellisen vakava. Istunto määrätään opettajan ja rehtorin yhteisellä harkinnalla. Jälkistunto kirjataan WILMA:an, oppilasta ja huoltajaa kuullaan ja huoltajalle lähetetään kirjallinen ilmoitus (WILMA).

Rehtorin kirjallinen varoitus annetaan, jos aikaisemmat keinot eivät ole auttaneet. Varoitus kirjataan koulun oppilasrekisteriin. Oppilas erotetaan määräaikaaisesti rehtorin harkinnan mukaan, kun oppilas on selkeä turvallisuusriski muulle kouluyhteisölle. Erottaminen kirjataan oppilasrekisteriin. Oppilaan oikeus osallistua jäljellä olevaan työpäivään evätään rehtorin harkinnan mukaan.

Mahnalan Ympäristökoulun koulutaloilla on käytössä ns. KaKe-ryhmän toimintamalli kasvatuskeskustelujen tueksi.

4.11. Leirikoulu-, retki- ja vierailuohjeistus

Opetussuunnitelman mukaan koulun ulkopuolella annettava opetus on pedagogisesti tärkeää. Leirikoulut ovat osa tätä toimintaa. Leirikoulut ovat tavoitteellisia ja ne on suunniteltu etukäteen. Lisäksi ne ovat yhdenvertaista koulun toimintaa muun opetuksen kanssa ja siten oppilaille maksuttomia. Leirikouluja voidaan tukea oppilaiden ja huoltajien yhteisesti keräämillä varoilla.

Mahnalan Ympäristökoulun koulutalojen leirikoulujen järjestämisessä noudatetaan Sivistyslautakunnan periaatteita (10§, 4.2.2009) ja Opetushallituksen antamia ohjeita sekä Lupa- ja valvontaviraston suosituksia koulujen osallistumisesta ulkopuoliseen toimintaan perusopetuksessa. Toimintaa ohjaavat myös koulutalojen järjestyssäännöt, turvallisuussuunnitelmat sekä retki- ja vierailupaikan säännöt.

4.12. Muuhun koulun ulkopuoliseen toimintaan tarkoitettu ohjeistus

Mahnalan Ympäristökoulusta tehdään useita tilavierailuja lukuvuoden aikana. Tilanpitäjien kanssa sovitaan etukäteen/on sovittu toimintamuodoista. Oppilaiden kanssa käydään ennen vierailuita läpi käytännön toiminta ja säännöt kulloistakin vierailua varten.

4.13. Muut suunnitelmat

Mahnalan Ympäristökoululle on laadittu erikseen suunnitelma ja ohjeistus Koulukoira-käytännöstä, koska Ympäristökoulun pedagogiikkaan kuuluu koulukoira-toiminta. Henkilökuntaa ja koiria on koulutettu tähän Opetushallituksen järjestämässä koulutuksessa. *Liite 3*

5. Henkilökunta 2026–2027

5.1. Opetushenkilöstö

	luokanopettajat	erityisopettajat	muut, ei hallinto
vakinaiset	10	4	1 (83,3 %) resurssiopettaja
määräaikaiset	6	2	RU (16,7 %) KS (83,3 %)
Yht.	16	6	3

5.2. Hallinto

rehtori	vararehtori	koulusihteeri
1 (50 %+50 %)	2	1 (70%+30%)

5.3. Muu kasvatushenkilöstö

koulunkäynninohjaajat	vakinaiset	määräaikaiset	Yht.
	MYK 6 ja HEI 3	MYK 5 ja HEI 2	16

6. Erityisen työajan käyttö

6.1. YS-töajan käyttö ja dokumentointi

YS-aika on yhteissuunnittelu-aikaa, johon opettajan tulee osallistua 3 tuntia (enintään 120 h lukuvuodessa) viikossa viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi.

Osa-aikaisen opettajan ja päätoimisen tuntiopettajan YS-ajan määrään vaikuttaa se, paljonko heillä on opetustunteja. Sivutoimisella tuntiopettajalla ei ole YS-aikaa.

Yhteissuunnittelu-aikaa on:

- o Koulun ja kodin yhteistyö
- o Asia- ja aineryhmittäiset neuvonpidot
- o Opetuksen yhteissuunnittelu
- o Muu opetuksen suunnittelu ja koulun toiminnan kehittäminen

Rehtori tekee lukuvuoden alussa YS-ajan käyttösuunnitelman, johon varataan opettajille työaikaa yhteisiin YS-ajan töihin. YS-ajasta opettaja pitää itse kirjaa.

6.2. Veso-päivien käyttö

Ajankohta ja teema

Ajankohta	Teema
5.8.2026 (6 h)	Perusopetuksen yhteinen: Oppimateriaalien koulutus (3h) Koulun oma lukuvuoden aloitus ja suunnittelu I (3h)
Syyslukukausi 2026 (3 h) Kevätlukukausi 2027 (3 h)	Itäisen alueen omat koulutukset, mm. oppimisen tuki, pedagoginen turvallisuus
Lukuvuoden 2026–2027 aikana hankittuja vapaaehtoisia koulutuksia (3 h)	Veso-koulutukseksi soveltuva koulutus (OVTES, § 14)
Huhtikuussa 2027 (3 h)	Lukuvuoden arviointi

Korvaaminen

Toistaiseksi palveluksessa olevan sekä määräaikaisen (vähintään lukuvuoden työajaksi otetun) viranhaltijan velvollisuus on varsinaisten koulupäivien ja muun työvelvollisuuden lisäksi osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön kolmena päivänä lukuvuodessa. (OVTES, § 14). Opettajan on itse hankittava ko. työpäivän mukainen esim. koulutuspäivä, jos hän ei pysty osallistumaan työnantajan järjestämään ns. VESO-koulutukseen. Anomus korvaavuudesta tehdään lähiesimiehelle (POPULUS).

Arviointi

Ns. VESO-päivä kirjataan POPULUKSEEN. Itse hankitusta koulutuspäivästä raportoidaan samaan tapaan kuin muistakin koulutuksista/opintopäivistä on käytäntönä. VESO-päivien arviointi suoritetaan arviointipalaverin yhteydessä huhtikuussa 2027.

7. Liitteet

Liite 1 Mahnalan Ympäristökoulun Mahnalan koulutalon ja Heinijärven koulutalon järjestyssäännöt lukuvuodelle 2026–2027

Liite 2 Turvallisuuskansioiden sisällysluettelot

Liite 3 Koulukoirakäytännöt

Mahnalan Ympäristökoulun järjestyssäännöt, jotka muokattu kuvalliseen muotoon sivulle 35, sisältävät alla olevat asiat.

1. Mahnalan Ympäristökoulu, Hämeenkyrön kunta

2. Järjestyssääntöjen tarkoitus ja soveltaminen

Järjestyssäännöt on laadittu lainsäädännön tueksi, ja ne ovat velvoittavia. Järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Järjestyssäännöt ovat voimassa oppilaan ollessa koulussa sekä osallistuessa koulun toimintaan myös koulun ulkopuolella. Koulun välituntialue on liitteenä.

3. Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

Oppilaan oikeudet

Oppilaalla on oikeus maksuttomaan perusopetukseen kaikkina koulun työpäivinä. Oppilaalla on oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun. Oppilaalla on oikeus koskemattomuuteen ja yksityiselämän suojaan. Oppilaalla on oikeus psyykkisesti ja fyysisesti turvalliseen opiskeluympäristöön. Kiusaamiseen puututaan tehokkaasti.

Oppilaan velvollisuudet

Perusopetuslain mukaan oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, hoitaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä sekä puhua asiallisesti. Oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon. Lupa koulusta poissaoloon anotaan etukäteen kirjallisesti. Yli viiden päivän poissaolot myöntää rehtori. Jokainen huolehtii omalta osaltaan yhteisistä tiloista ja tavaroista. Koulualueen rakenteita, välineitä ja luontoympäristöä ei saa vahingoittaa. Roskaaminen ei ole sallittua. Oppilaan hallussa oleva koulutyöhön liittymätön omaisuus on koulussa oppilaan omalla vastuulla. Toisen omaisuutta kunnioitetaan.

4. Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteetön sujuminen

Jokaisella kouluyhteisön jäsenellä on oikeus tuntea olonsa turvalliseksi.

Kaikkien oppilaiden tulee käyttäytyä hyvien tapojen mukaisesti, eli tervehtiä, ottaa toiset huomioon ja kunnioittaa jokaisen työ- ja opiskelurauhaa. Sisällä liikutaan muut huomioon ottaen. Annettuja ohjeita tulee noudattaa.

Väkivallan (fyysinen ja psyykinen) käyttö on kielletty.

Ruokailussa käyttäydytään hyvien ruokailutapojen mukaisesti. Ruokailuun mennään rauhallisesti kävellen ja jonotetaan hyvässä järjestyksessä. Ruokaa otettaessa ei

keskustella. Kaikkea ruokaa pyritään maistamaan ja syömään kaikki lautaselle otettu ruoka.

Kouluun pukeudutaan asiallisesti, tarkoituksenmukaisesti ja sään sekä koulupäivän toiminnan mukaisesti.

Välitunneille mennään ja sieltä palataan viivyttelemättä ja toisten luokkien oppilaiden työrauhaa häiritsemättä. Välitunneilla ollaan ulkona, ellei muuta ole sovittu.

Lumipallojen ja kivien ja muiden asioiden tai esineiden heittäminen sekä polkupyörällä ajelu koulun pihalla on kielletty.

Kouluun ei saa tuoda päihteitä tai vaarallisia esineitä.

Koulualueelta poistuminen koulupäivän aikana on kielletty.

Koulumatkoilla käyttäydytään asiallisesti ja liikennesääntöjä noudattaen. Näkyvyydestä huolehditaan heijastimin.

Koululla on tallentava kameravalvonta sekä sisätiloissa että ulkona.

5. Tietokoneen, matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö

Älylaitteiden, kuten puhelinten, mobiililaitteiden ja älykellojen käyttö on kielletty koulupäivän aikana myös välitunneilla, ruokailussa ja siirtymisissä.

Mikäli oppilas tuo em. laitteita kouluun, ne säilytetään koko koulupäivän ajan repussa/laukussa häiriöttömässä tilassa.

Perusopetuslain 29 §:n mukaan oppilaat saavat käyttää matkapuhelimia tai muita mobiililaitteita oppitunneilla vain opettajan luvalla oppimistarkoitukseen tai rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.

Oppitunneilla otettuja kuvia, videoita tai äänitteitä ei saa jakaa eteenpäin ilman aikuisen lupaa. Toisesta henkilöstä otettua valokuvaa tai videota ei saa julkaista ilman tämän lupaa internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa.

Lupa oppilaan älylaitteen käyttöön esim. terveydellisten syiden vuoksi haetaan vapaamuotoisella rehtorille osoitetulla hakemuksella (Wilma/sähköposti).

6. Kurinpito

Järjestyssääntöjä rikottaessa käytetään kasvatustalkusteluissa ja kurinpidollisissa keinoissa *Mahdalan Ympäristökoulun kasvatustalkusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskevaa suunnitelmaa*. Kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa tekoon ja toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Oppilaan ikä ja kehitystaso huomioidaan.

Kotitehtävien tekemättä jättämisestä voidaan antaa kerrallaan enintään kaksi tuntia aikaa tehdä valvotusti tehtävät koululla.

Tahallaan liattu tai sotkettu paikka tai tavara voidaan määrätä siivoamaan, puhdistamaan tai uudelleen järjestämään valvonnan alaisena. Siivoaminen saa kestää enintään kaksi tuntia ja tällöin oppilas ei saa olla pois opetuksesta.

Oppilaan vahingonkorvausvelvollisuus koulun toiminnassa tapahtuneissa vahingoissa ratkaistaan Vahingonkorvaus- ja Perusopetuslain mukaisesti.

Oppimista tai opetusta häiritsevä esine voidaan ottaa pois oppilaalta siitä huolimatta, ettei oppilas halua sitä antaa. Koulun opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkistaa oppilaan mukana olevat tavarat tällaisen esineen haltuun ottamiseksi. (PoL 36§)

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan poistaa luokasta. Luokasta poistetun oppilaan on oltava valvottuna.

Oppilas ei saa kajota toiseen henkilöön. Jokaisella on oikeus koskemattomuuteen.

Jälki- istuntoon johtavia asioita ovat esimerkiksi asiaton kielenkäyttö, tappelut, väkivaltainen käytös, kiusaaminen, varastaminen, ilkivalta, lunttaaminen, tupakointi ja teräaseiden ja tulentekovälineiden tuominen kouluun.

Kaikista kurinpidollisista asioista on tiedotettava oppilaan huoltajille.

Jos oppilas kiusaa toisia tai käyttäytyy vastoin sääntöjä toistuvasti, viedään asia opettajien selvitystiimiin (KaKe). Tiimin tarkoitus on auttaa oppilasta saamaan käyttöön sellaisia toimintatapoja, jotka ennaltaehkäisevät kiusaamistilanteita tai sääntöjen vastaista käyttäytymistä. Tiimi tiedottaa sovituista asioista kyseisen oppilaan opettajalle ja huoltajille yhdessä oman opettajan kanssa. Tiimi myös huolehtii tilanteen seurannasta.

7. Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

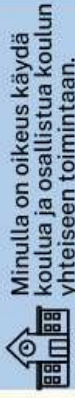
Järjestyssäännöt ovat aina sähköisesti kaikkien saatavilla ja ilmoitustaululla.

Järjestyssäännöistä tiedotetaan kaikille oppilaille ja huoltajille. Järjestyssääntöjen toteutumista seurataan käytännön tilanteissa ja ne tarkistetaan vuosittain lukuvuoden alussa.

Tarkennukset käyty läpi henkilökuntapalaverissa 5.8.2026

Mahnalan Ympäristökoulun järjestyssäännöt

OPPILAAN OIKEUDET

Minulla on oikeus käydä koulua ja osallistua koulun yhteiseen toimintaan.

Minua kohdellaan yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti.

Minulla on oikeus turvallisuuteen. Minua ei kiusata, enkä kiusaa itse muita.

Arvostan ja kunnioitan muita.

Saan apua tarvittaessa.

OPPILAAN VELVOLLISUUDET

Tulen koulun ja osallistun oppitunneille.

Annan muille työ- ja opiskelurauhan.

Hoidan tehtäväni tunnollisesti ja parhaani mukaan.

Toimin annettujen ohjeiden mukaan.

Käytän puhelinta ja mobiililaitteita vain aikuisen luvalla. Säilytän ne repussa äänettömällä.

TURVALLISUUS JA VIIHTYVYYS

Kiitän, tervehdin ja pyydän anteeksi. Noudatan hyviä ruokailutapoja.

Pysyn koulun alueella ja väituntipihalla koulupäivän aikana.

En tuo vaarallisia esineitä tai asioita kouluun.

Liikun sisätiloissa kävellen.

Huomioin muiden turvallisuuden. En käytä väkivaltaa.

Huolehdin yhteisistä tiloista ja tavaroista. En koske toisten tavaroihin ilman lupaa.

KASVATUKSELLE SEURAAMUKSET

Keskustelen koulun aikuisen kanssa omasta käytöksestäni kasvatuskeskustelussa, kake-tiimissä tai jälki-istunnossa.

Puhdistan, korjaan tai korvaan toiminnastani aiheutuneet jäljet.

Annan kielletyt esineet koulun aikuisten haltuun.

Koulun aikuinen voi siirtää minut koulun muihin tiloihin, jos häiritseen työrauhaa.

Järjestysääntöjen vastaisesti toimiesäni kotiin ollaan yhteydessä.

Heinijärven koulutalon järjestyssäännöt, jotka ovat lukuvuonna 2026–2027 työn alla päivitettäväksi edellä olevan kuvan mukaiseksi.

HEINIJÄRVEN KOULUN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Hämeenkyrön kunta, Heinijärven koulu

Järjestyssääntöjen tarkoitus ja soveltaminen

Järjestyssäännöillä edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyvyyttä (Pol 29§). Koulun toimintaa ohjaa Suomen laki. Järjestyssäännöt ovat voimassa oppilaan ollessa koulussa tai osallistuessa koulun toimintaan koulun ulkopuolella.

Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

Oppilaalla on oikeus maksuttomaan perusopetukseen, yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun, henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen, yksityiselämän suojaan sekä turvalliseen opiskeluympäristöön (PL 731/1999, Pol 29§). Koulussa noudatetaan oppilaan oikeuksista ja velvollisuuksista säädettyjä lakeja.

Koulussa on käytössä toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseksi sekä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta ja häirinnältä.

Oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, kunnes oppivelvollisuus on suoritettu, suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti sekä osallistua opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon (Pol 35§).

Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteetön sujuminen

Hyvä käytös

1. Käyttäydyn hyvien käytöstapojen mukaisesti ja toisia kunnioittaen.
2. Puhun ystävällisesti ja asiallisesti.
3. Muistan tervehtiä, kiittää ja pyytää anteeksi.
4. Noudatan koulun aikuisten antamia ohjeita ja sääntöjä.
5. Annan opiskelu- ja työrauha jokaiselle.
6. Noudatan ruokailussa hyviä ruokailutapoja. Käytä tarvittavia aterimia, haarukkaa ja veistä tai lusikkaa. En syö koulussa karkkeja ja purkkaa.
7. Pukeudun asiallisesti ja säänmukaisesti.

Oleskelu ja liikkuminen

8. Kellon soidessa lähden heti tunnille.
9. Liikun sisätiloissa hillitysti, en juosten tai meluten.
10. Vietän välitunnit ulkona koulun välituntialueella. Välituntialue on koulun piha ja urheilukenttä.
11. Koulupäivän päätyttyä lähden viivyttelämästä kotiin. Koulun piha-alue on ainoastaan koulu- ja iltapäivätoiminnan käytössä klo 17 asti.

Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen

12. Pidän työpöytäni, opiskelutarvikkeeni ja opiskeluympäristöni siistinä.
13. Laitan roskat roskakoreihin (kierrätys).
14. Palautan tavarat niille kuuluville paikoille.
15. Pidä kengät ja päällysvaatteet siististi omassa naulakossasi.
16. Pidän koulun piha-alue siistinä.

17. Palautan välituntivälineet niille varatuille paikoille.

Turvallisuus

- 18. Käytän pyöräilykypärää pyöräillessä.
- 19. Säilytän polkupyörän, sukset ym. liikuntavälineet niille osoitetuilla paikoilla.
- 20. Lumipallojen, keppien, kivien tai muiden vaaraa aiheuttavien esineiden heittäminen on kiellettyä.
- 21. Noudatan mäenlaskussa annettuja ohjeita.
- 22. Jäällä ollessani käytän kypärää.
- 23. Käytän suojalaseja salibandyssä.

Tietokoneen, matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö

Älylaitteiden, kuten puhelinten, mobiililaitteiden ja älykellojen käyttö on kielletty koulupäivän aikana myös välitunneilla, ruokailussa ja siirtymisissä.

Perusopetuslain 29 §:n mukaan oppilaat saavat käyttää matkapuhelimia tai muita mobiililaitteita oppitunneilla vain opettajan luvalla oppimistarkoitukseen tai rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.

Lupa oppilaan älylaitteen käyttöön esim. terveydellisten syiden vuoksi haetaan vapaamuotoisella rehtorille osoitetulla hakemuksella (Wilma/sähköposti).

- 24. Käytän tietokonetta, matkapuhelinta, älykelloa ja muita mobiililaitteita koulupäivän aikana vain opettajan luvalla. En käytä puhelinta koulun alueella, enkä kuljetusta odottaessani.
- 25. Säilytän kännykkää repussa/laukussa äänettömällä, häiriöttömässä tilassa koulupäivän ajan. Olen vastuussa omasta omaisuudestani.
- 26. En jaa eteenpäin ilman aikuisen lupaa oppitunneilla otettuja kuvia, videoita tai äänitteitä. En julkaise toisesta henkilöstä otettua valokuvaa tai videota internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa.

Päihteet ja vaaralliset aineet

- 27. Lailla kiellettyjen, vaarallisten tai omaisuuden vahingoittamiseen tarkoitettujen esineiden ja aineiden tuominen kouluun on kiellettyä.

Järjestyssäännöt on käsitelty henkilökuntapalaverissa 5.8.2026.

**Mahnalan Ympäristökoulun
TURVALLISUUSKANSIOT
Turvallisuuteen liittyvät säännöt, suunnitelmat ja ohjeistukset**

KANSIO I:

PELASTUSSUUNNITELMA

Liitteet

PALOTARKASTUSPÖYTÄKIRJAT

Muut ilmoitukset ja raportit, mm. poistumisharjoitukset

KRIISISUUNNITELMA

Äkilliset kriisit, uhka- ja vaaratilanteet

TIEDOTUSSUUNNITELMA

Koulun sisäinen suunnitelma

Kriisiviestintä

TURVALLISUUSKOULUTUS

OHJEET JA LOMAKKEET

KANSIO II:

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Välituntivihko

SUUNNITELMA OPPILAIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ

Kiusaamisen, väkivallan ja aggressiivisen käyttäytymisen ja häirinnän ehkäiseminen ja niihin puuttuminen

LAINVASTAISIIIN TEKOIHIN PUUTTUMINEN HÄMEEKYRÖN KOULUISSA

KASVATUSKESKUSTELUJA JA KURINPIDOLLISIA KEINOJA KOSKEVA SUUNNITELMA

KaKe-tiimin toiminta

OHJEISTUS POISSAOLOJEN EHKÄISEMISEEN, SEURAAMISEEN JA POISSAOLOISTA ILMOITTAMISEEN

OPPILAS- JA OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

Koulukohtainen

ILMOITUSVELVOLLISUUDET JA -OIKEUDET

TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA, myös OPS-liite7 (1.1.2019)

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMA

KANSIO III:

MUUT SUUNNITELMAT

- Suunnitelma etäopetukseen siirtymiseksi
- Suunnitelma tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulussa + lomakkeet
- Koululaiskuljetuksia koskevat periaatteet
 - Liikennekasvatussuunnitelma
- Leirikoulu-, retki- ja vierailuohjeistus
- Muuhun koulun ulkopuoliseen toimintaan tarkoitettu ohjeistus
 - Mm. Tilavierailut
 - Koulukoirakäytännöt
 - Alueellinen yleissivistävän koulutuksen globaalikasvatuksen ja kansainvälisyyden suunnitelma vuosille 2022-2024

KOULUTAPATURMAT JA VAHINGONKORVAUS

TERVEYS- JA TYÖSUOJELULLISET ASIAT

- Kouluterveyskysely
- TEAvisari
- Terveystarkastus +THL:n lomake ja käyttöönottotarkastukset
- Työpaikkaselvitys
- Väkivalta- ja uhkatilanteiden raportointilomake

TIETOSUOJA JA -TURVALLISUUS

Koulukoirakäytännöt

1. Koulun sisätiloihin voi rehtorin luvalla tuoda eläimiä. Koiranomistaja huolehtii, ettei koirasta aiheudu turhaa lisätyötä siistijöille. Hän myös neuvottelee siivoushenkilökunnan kanssa ja sopii mahdollisista käytännönjärjestelyistä (mahdolliset vahingot, kura-ajan järjestelyt ym.).
2. Lukuvuoden alussa varmistetaan jokaiselta oppilaalta tiedot mahdollisista allergioista. Koulun lukuvuositedotteessa mainitaan koirien läsnäolosta koululla ja koiranomistaja informoi tarkemmin huoltajia wilma-viesteillä.
3. Koiranomistaja tiedottaa muita koirapäivistä.
4. Koira voi kulkea ja oleilla koulun sisätiloissa. Taukotila Luppo ja henkilökuntatilat ovat kiellettyä aluetta koirille. Palavereihin ja neuvotteluihin koiran läsnäolo tulee aina erikseen sopia etukäteen. Liikuntatilaan koiria ei viedä.
5. Koira liikkuu koulussa kytkettynä sisällä ja ulkona. Oman luokkatilan sisäpuolella koira on vapaana silloin, kun kaikki luokan oppilaat ovat siihen valmiita.
6. Koulun ala-aulessa/käytävällä on taulu, jossa on kuvat ja tiedot koirista, jotka lukuvuoden aikana vierailevat koululla. Koirapäivinä koiran kuvan alla on merkki ”tänään koulussa”. Taululla on tärkeimmät ohjeet oppilaille, miten koira kohdataan.
7. Koiran ollessa luokassa, oversa on lappu ”koira luokassa”.
8. Koiraa tervehditään aina vain omistajan läsnä ollessa ja hänen luvallaan.
9. Koiralle osoitettuun lepopaikkaan ei saa mennä.
10. Muiden eläinten vierailuista (esim. Eläinten viikko) sovitaan aina etukäteen rehtorin kanssa. Vierailuista tiedotetaan myös huoltajia.